

A בס"ד

Intro

Today we will Be"H learn כ"ג of שבועות of דף כג. Some of the topics we will learn about include:

Whether one is liable multiple times for certain oaths, including:

1. שבועה שלא אוכל ושתה חייב

An oath not to eat, and he merely drank, he is liable, because

שתיה בכלל אכילה

Drinking is included in the term 'eating';

- 2.

שבועה שלא אוכל

ואכל פת חטין ופת שעורין ופת כוסמין

An oath not to eat, and he then ate wheat bread, barley bread, and spelt bread;

שבועה שלא אוכל

פת חטין ופת שעורין ופת כוסמין

An explicit oath not to eat wheat bread, barley bread, or spelt bread;

B

- 3.

שבועה שלא אשתה

ושתה משקין הרבה

An oath not to drink, and he drank many types of drink;

שבועה שלא אשתה יין ושמן ודבש

ושתה

An oath not to drink wine, oil, or honey;

תן לי חטין ושעורין וכוסמין

If someone demanded that his fellow returns his wheat, barley, or spelt that is in his possession, and the other person swore that he does not have them, whether

פרוטה מכולם מצטרפת

He is liable if he had only one פרוטה worth of grain from all three types together; and

חייב אכללי

Whether he is also liable for, general oath regarding all types.

A

Whether one is liable multiple times for certain oaths

שבועה שלא אוכל ושתה חייב

שבועה שלא אוכל ואכל פת חטין ופת שעורין ופת כוסמין

שבועה שלא אשתה ושתה משקין הרבה

B

שבועה שלא אשתה יין ושמן ודבש ושתה

תן לי חטין ושעורין וכוסמין

פרוטה מכולם מצטרפת

חייב אכללי

1 So let's review...

Zugt di Mishnah

שבועה שלא אוכל

ואכל ושתה

אינו חייב אלא אחת

If someone swore not to eat, and then ate and drank, he is only liable once.

The Gemara infers

שתיה בכלל אכילה

Drinking is included in the term 'eating', because

שבועה שלא אוכל

ואכל ועשה מלאכה

מי איצטריך לאשמועין

דאינו חייב אלא אחת

If someone swore not to eat, and then ate and performed some work, he is obviously only liable once, since work is unrelated to his oath. Clearly, the Mishnah only needs to tell us that he is not liable separately for drinking, because drinking IS included in eating.

Similarly, שמואל ruled

שבועה שלא אוכל

ושתה

חייב

If one swore not to eat, and he merely drank, he is still liable.

1

תלמוד

שבועה שלא אוכל

ואכל ושתה

אינו חייב אלא אחת

If someone swore not to eat,
and then ate and drank,
he is only liable once.

שתיה בכלל אכילה

Drinking is included in the term 'eating',
because

שבועה שלא אוכל – ואכל ועשה מלאכה

מי איצטריך לאשמועין

דאינו חייב אלא אחת

If someone swore not to eat,
and then ate and performed some work,
he is obviously only liable once,
since work is unrelated to his oath.

Clearly, the Mishnah only needs to tell us
that he is not liable separately for drinking,
because drinking IS included in eating.

Similarly, שמואל ruled

שבועה שלא אוכל – ושתה

חייב

If one swore not to eat, and he merely drank,
he is still liable.

2 Nevertheless, the Mishnah continues,
שבועה שלא אוכל ושלא אשתה
ואכל ושתי
חייב שתיים
If he swore not to eat or drink, and then ate and drank, he is
liable twice.
Even though
כיון דאמר שלא אוכל
איתסר ליה בשתיה
He was already liable for drinking because of the oath not
to eat, and so he should not be liable separately, because
אינן שבועה חל אשבועה?

The Gemara explains

כיון דאמר שלא אוכל
והדר אמר שלא אשתה
גלי אדעתיה
דהך אכילה דאמר
אכילה גרידתא היא
Since he mentioned eating and drinking separately, he did
not include drinking when he said שלא אוכל, I shall not eat.
Therefore, they are two separate oaths, and he is liable
twice.

2 *The Mishnah continues...* מלך

**שבועה שלא אוכל ושלא אשתה
ואכל ושתי
חייב שתיים**

*If he swore not to eat or drink, and then ate and drank,
he is liable twice.*

Even though

**כיון דאמר שלא אוכל
איתסר ליה בשתיה**

*He was already liable for drinking because of the oath
not to eat, and so he should not be liable separately,
because אין שבועה חל אשבועה?*

**כיון דאמר שלא אוכל
והדר אמר שלא אשתה
גלי אדעתיה דהך אכילה דאמר
אכילה גרידתא היא**

*Since he mentioned eating and drinking separately,
he did not include drinking when he said שלא אוכל,
Therefore, they are two separate oaths,
and he is liable twice.*

3 The Gemara offers two sources that שתיה בכלל אכילה

1. איבעית אימא סברא
2. איבעית אימא קרא

איבעית אימא סברא
דאמר ליה אינש לחבריה
נטעום מידי
ועיילי ואכלי ושתו
People use the term 'eating' when referring to both eating AND drinking.

איבעית אימא קרא
שנאמר
This is learned from the following Pasuk
ונתתה הכסף בכל אשר תאווה נפשך
ובבקר ובצאן וביין ובשכר...
ואכלת שם לפני ה' אלקיך
The Gemara points out
יין, חמרא הוא
וכתיב ואכלת
The Pasuk lists wine, and uses the term 'eating'.
Although
דלמא על ידי אניגרונ
This could refer to wine mixed into a food?
The Gemara explains
שכר כתיב מידי דמשכר
The Pasuk refers to consuming wine in a way that could intoxicate, i.e. drinking.
=====

4 The Mishnah continues

שבועה שלא אוכל
ואכל פת חטין ופת שעורין ופת כוסמין
אינו חייב אלא אחת
If one swore not to eat, and then ate wheat bread, barley bread, and spelt bread, he is only liable once.
However,
שבועה שלא אוכל
פת חטין ופת שעורין ופת כוסמין
ואכל
חייב על כל אחת ואחת
If he explicitly swore not to eat wheat bread, barley bread, or spelt bread, and then ate from all three, he is liable separately for each.

3

שתיה בכלל אכילה

איבעית אימא
קרא

איבעית אימא
סברא

שנאמר
ונתתה הכסף
בכל אשר תאווה נפשך
בבקר ובצאן וביין ובשכר
ואכלת שם לפני ה' אלקיך

דאמר ליה אינש
לחבריה
נטעום מידי
ועיילי ואכלי ושתו
People use the term
'eating' when referring
to both eating AND
drinking.

The Gemara points out

יין, חמרא הוא
וכתיב ואכלת

The Pasuk lists wine,
and uses the term
'eating'.

Although
דלמא על ידי אניגרונ
This could refer to wine mixed into a food?

The Gemara explains
שכר כתיב מידי דמשכר
The Pasuk refers to consuming wine
in a way that could intoxicate, i.e. drinking.

4

The Mishnah continues

שבועה שלא אוכל
ואכל פת חטין ופת שעורין ופת כוסמין
אינו חייב אלא אחת
If one swore not to eat, and then ate
wheat bread, barley bread, and spelt bread,
he is only liable once.

However,

שבועה שלא אוכל
פת חטין - ופת שעורין - ופת כוסמין
ואכל

חייב על כל אחת ואחת

If he explicitly swore not to eat
wheat bread, barley bread, or spelt bread,
and then ate from all three,
he is liable separately for each.

5 The Gemara explains
 ודלמא למיפטר נפשיה מאחרנייתא קאתי
 הוה ליה למימר חטין ושעורין וכוסמין
 If he only wanted to limit his oath to these three items, he did not need to refer to פת three times;
 Furthermore,
 ודלמא לכוס
 הוה ליה למימר
 פת חטין ושעורין וכוסמין
 If he wanted to refer to bread, as opposed to eating grain kernels, he should have said פת once, but did not need to repeat the word פת three times;
 Furthermore,
 ודלמא ע"י תערובת
 אימא וכן של שעורים וכן של כוסמין
 If he wanted to prohibit each item on its own, and not only a mixture of all three, he should have merely added the word וכן.
 Therefore,
 פת פת למה לי
 שמע מיניה לחלק
 The repetition of the word פת three times constitutes separate oaths.
 =====

5

↓

ודלמא
למיפטר נפשיה מאחרנייתא קאתי
הוה ליה למימר
חטין ושעורין וכוסמין
 If he only wanted to limit his oath to these three items, he did not need to refer to פת three times;

Furthermore,
ודלמא לכוס
הוה ליה למימר
פת חטין ושעורין וכוסמין
 If he wanted to refer to bread, as opposed to eating grain kernels, he should have said פת once, but did not need to repeat the word פת three times;

Furthermore,
ודלמא ע"י תערובת
אימא
וכן של שעורים וכן של כוסמין
 If he wanted to prohibit each item on its own, and not only a mixture of all three, he should have merely added the word וכן.

↓

Therefore,
פת פת למה לי
שמע מיניה לחלק
 The repetition of the word פת three times constitutes separate oaths.

6 The Mishnah continues

שבועה שלא אשתה
 ושתה משקין הרבה
 אינו חייב אלא אחת
 If he swore not to drink, and drank many types of drink, he
 is only liable once.
 However,
 שבועה שלא אשתה יין ושמן ודבש
 ושתה
 חייב על כל אחת ואחת
 If he specified and swore not to drink wine, oil, or honey,
 and then drank all three, he is liable separately for each.

The Gemara asks

ודלמא
 למיפטר נפשיה ממשקין אחרני קאתי
 Perhaps he named these drinks to exclude other liquids,
 but not to make separate oaths?

The Gemara offers two answers:

1.
 במונחין לפניו עסקינן
 שהיה לו לומר
 שלא אשתה אלו ומינייהו
 These three items were in front of him, and he could have
 merely sworn not to drink these and other drinks of these
 types. Therefore, since he specified the types, we assume
 he was making a separate oath for each type, and he's
 liable separately for each.

2.
 Another answer:
 במסרהב בו חבירו עסקינן
 דאמר לו בוא ושתה עמי
 יין ושמן ודבש
 We are discussing where someone is pressuring him to
 partake of these liquids, and so
 היה לו לומר
 שבועה שלא אשתה עמך
 He should have merely sworn not to drink with him.
 יין ושמן ודבש למה לי
 לחייב על כל אחת ואחת
 Since he specified these three drinks, he clearly means to
 make a separate oath for each type.

6

The Mishnah continues

שבועה שלא אשתה
 ושתה משקין הרבה
 אינו חייב אלא אחת
 If he swore not to drink, and drank many types of drink,
 he is only liable once.

However,
 שבועה שלא אשתה יין ושמן ודבש
 ושתה
 חייב על כל אחת ואחת
 If he specified and swore not to drink wine, oil, or honey,
 and then drank all three,
 he is liable separately for each.

ודלמא
 למיפטר נפשיה ממשקין אחרני קאתי
 Perhaps he named these drinks to exclude other liquids,
 but not to make separate oaths?

במונחין לפניו עסקינן
 שהיה לו לומר
 שלא אשתה אלו ומינייהו
 These three items were in front of him,
 and he could have merely sworn not to drink these
 and other drinks of these types.

Therefore, since he specified the types,
 we assume he was making a separate oath for each
 type, and he's liable separately for each.

במסרהב בו חבירו עסקינן
 דאמר לו בוא ושתה עמי
 יין ושמן ודבש
 We are discussing where someone is pressuring him
 to partake of these liquids,

היה לו לומר
 שבועה שלא אשתה עמך
 He should have merely sworn not to drink with him.

יין ושמן ודבש למה לי
 לחייב על כל אחת ואחת
 Since he specified these three drinks,
 he clearly means to make
 a separate oath for each type.

7 The Gemara cites a related Mishnah:
 תן לי חטין ושעורין וכוסמין
 שיש לי בידך
 If someone demanded that his fellow return his wheat,
 barley, or spelt that is in his possession, and he responded
 שבועה שאין לך בידי כלום
 I swear that I do not have anything of yours, and he then
 admits that he was lying;
 אינו חייב אלא אחת
 He is only liable one גזילות for the oath.
 However,
 שבועה שאין לך בידי
 חטין ושעורין וכוסמין
 חייב על כל אחת ואחת
 If he swears, and specifies each of the three types of grain,
 he is liable separately for each type.

And, רבי יוחנן added
 אפילו פרוטה מכולם מצטרפת
 If he actually had only one פרוטה worth of grain from all
 three types together, he is liable.

7

**תן לי חטין ושעורין וכוסמין
 שיש לי בידך**
*If someone demanded that his fellow return
 his wheat, barley, or spelt that is in his possession,
 and he responded*
שבועה שאין לך בידי כלום
*I swear that I do not have anything of yours,
 and he then admits that he was lying;*
אינו חייב אלא אחת
He is only liable one גזילות for the oath.
However,
**שבועה שאין לך בידי
 חטין ושעורין וכוסמין
 חייב על כל אחת ואחת**
*If he swears, and specifies each of the three types of grain,
 he is liable separately for each type.*
רבי יוחנן
אפילו פרוטה מכולם מצטרפת
*If he actually had only one פרוטה worth of grain
 from all three types together, he is liable.*

8 And the Gemara cites a מחלוקת regarding his liability:
פליגי בה רב אחא ורבינא

One opinion holds

אפרטי מיחייב

אכללי לא מיחייב

He is liable for three separate שבועות for the three types, but he is not liable for a fourth, general oath regarding all types.

Therefore, as Rashi explains,

כי אמר רבי יוחנן

ארישא איתמר

אבל סיפא

אי ליכא בכל מין שוה פרוטה

לא מיחייב

referred to the רישא, where he made one general oath. In that case, all types combine for a single liability.

However, in the סיפא, where he specified each type, he made a separate oath regarding each type, and each oath requires a שוה פרוטה. Therefore, he is NOT liable for one comprised of all three types. ®

However, the other opinion holds

אכללי נמי מיחייב

In the סיפא as well, he also intended to make a general oath, as Rashi explains

כי אמר

שבועה שאין לך בידי

כלל כולן יחד

His initial statement is a general oath regarding all types, and he then added additional oaths regarding each specific type. Therefore,

מילתא דרבי יוחנן קיימא

בין ארישא בין אסיפא

He is always liable for a שוה פרוטה comprised of several types. ®

8 And the Gemara cites a מחלוקת regarding his liability:
פליגי בה רב אחא ורבינא

One opinion holds

אפרטי מיחייב

אכללי לא מיחייב

He is liable for three separate שבועות for the three types, but he is not liable for a fourth, general oath regarding all types.

Therefore, as Rashi explains,

כי אמר רבי יוחנן – ארישא איתמר

אבל סיפא – אי ליכא בכל מין שוה פרוטה

לא מיחייב

referred to the רישא, where he made one general oath. In that case, all types combine for a single liability.

However, in the סיפא, where he specified each type, he made a separate oath regarding each type, and each oath requires a שוה פרוטה.

Therefore, he is not liable for one comprised of all three types.

The other opinion holds

אכללי נמי מיחייב

In the סיפא as well,

he also intended to make a general oath,

as Rashi explains

כי אמר שבועה שאין לך בידי

כלל כולן יחד

His initial statement is a general oath regarding all types, and he then added additional oaths regarding each specific type.

Therefore,

מילתא דרבי יוחנן קיימא

בין ארישא בין אסיפא

He is always liable for a שוה פרוטה comprised of several types.

9 The Gemara then asks

הכא מאי

In the case of our Mishnah, where someone swore not to eat and specified three types of bread or three types of drinks, is he also liable for a fourth, general oath?

The Gemara differentiates:

התם מיחייב אכללא ומיחייב אפרטא

דהא אי משתבע והדר משתבע מיחייב תרתי

In that case, where one swears regarding a פקדון, it is possible to hold someone liable for an additional, general oath, since if he had made several oaths denying the money consecutively, he would certainly be liable for each oath. However,

הכא אי סלקא דעתך איתא בכללא

אפרטי אמאי מיחייב

מושבע ועומד הוא

In our case, where he swore not to eat, if he intended a general oath, he would not be liable for the subsequent, specific oaths, since

אין שבועה חל על שבועה

One is not liable for multiple oaths.

9

הכא מאי

In the case of our Mishnah, where someone swore not to eat and specified three types of bread or three types of drinks, is he also liable for a fourth, general oath?

הכא

אי סלקא דעתך

איתא בכללא

אפרטי

אמאי מיחייב

מושבע ועומד הוא

In our case, where he swore not to eat, if he intended a general oath, he would not be liable for the subsequent, specific oaths, since

אין שבועה חל

על שבועה

One is not liable for multiple oaths.

התם

מיחייב אכללא

ומיחייב אפרטא

דהא אי משתבע

והדר משתבע

מיחייב תרתי

In that case, where one swears regarding a פקדון, it is possible to hold someone liable for an additional, general oath, since if he had made several oaths denying the money consecutively, he would certainly be liable for each oath.

9

9

So, let's review ...

The Gemara in the previous Daf asked

מני מתניתין

לא רבי ישמעאל ולא רבי עקיבא

Our Mishnah apparently contradicts the opinions of both רבי עקיבא and רבי ישמעאל regarding

שבועות ביטוי

חייב בלשעבר

One brings a קרבן עולה ויורד even for שבועות regarding the past, such as,

אכלתי ולא אכלתי

While רבי ישמעאל holds

אינו חייב אלא על העתיד לבוא

One brings a קרבן עולה ויורד only for שבועות regarding the future, such as,

אוכל ולא אוכל

But not for שבועות regarding the past, such as, אכלתי ולא אכלתי?

And

Our Mishnah holds regarding

ידעות הטומאה

חייב על העלם מקדש

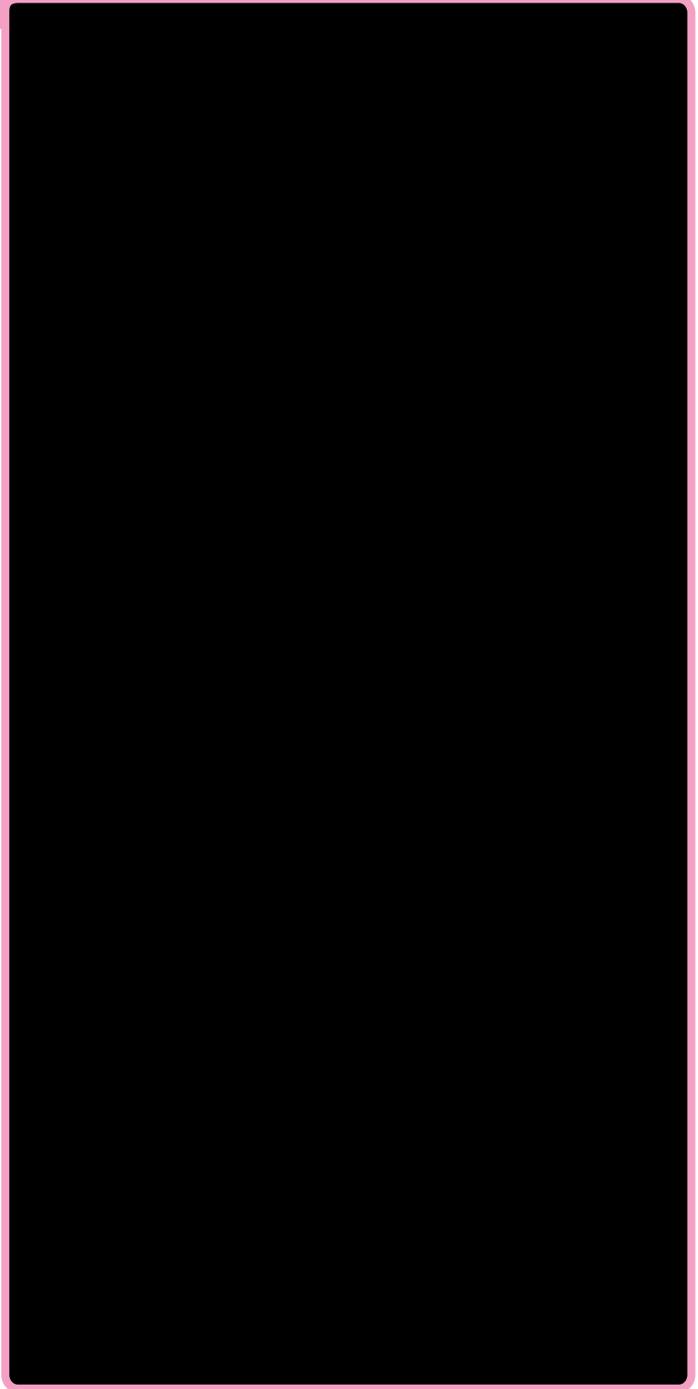
One brings a קרבן עולה ויורד if he only forgot that this was קדשים or the המקדש, even though he knew that he was טמא;

7

7

Dedicated By: _____

Review DafHachaim.org